

Referanser:

Arkivsak: 23/01806-3

Status Plan for kirkelig undervisning og læring

Sammendrag

Den overordnede delen i ny plan for kirkelig undervisning og læring har vært på høring, og Samisk kirkeråd har bidratt med høringssvar i sak SKR 16/23. Nå er det gjort endringer i plandokumentet ut fra høringsinstansenes innspill. En revidert versjon av ny overordnet del ble lagt frem på Kirkerådets septembermøte og saken har vært på Bispemøtets oktobermøte for læremessig vurdering. Videre skal saken til Kirkerådet i desember eller januar, og til slutt går saken til Kirkemøtet i 2024.

Flere av innspillene fra Samisk kirkeråds høringssvar er tatt med, samt andre høringsinstansers innspill til kapittelet om samisk trosopplæring. Bispemøtet har bedt om at det arbeides mer med hvordan samiske perspektiver innarbeides i helheten. I fortsettelsen følger Samisk kirkeråds sekretariat opp arbeidet med hvordan samiske aspekter blir en del av de rammeplanene som skal utarbeides for hver aldersgruppe.

Forslag til vedtak

Samisk kirkeråd tar saken til orientering.

Saksorientering

Bakgrunn

Samisk kirkeråd har tidligere gitt innspill til arbeidet med ny plan for kirkelig undervisning og læring. Den overordnede delen i ny plan for kirkelig undervisning og læring har vært på høring, og Samisk kirkeråd har bidratt med høringssvar i sak SKR 16/23. Nå er det gjort endringer i plandokumentet ut fra høringsinstansenes innspill. En revidert versjon av ny overordnet del ble lagt frem på Kirkerådets septembermøte og saken har vært på Bispemøtets oktobermøte for læremessig vurdering. Videre skal saken til Kirkerådet i desember eller januar, og til slutt går saken til Kirkemøtet i 2024.

På Kirkerådsmøtet i september, sak 74/23, ble det gitt en beskrivelse av hvilke endringer som er tatt med i omarbeidelsen av Plan for kirkelig undervisning og læring etter høringen.

Her følger utdrag av de vurderingene som ble gjort til hvert kapittel som er viktig for samisk kirkeliv:

Kapittel 2 Teologisk grunnlag for kirkelig undervisning og læring

Kapittelet er nå omarbeidet slik at det i større grad tydeliggjør Den norske kirkes læregrunnlag, der dåpens sakrament er konstituerende for kirken og et svært viktig referansepunkt for kirkelig undervisning og læring. Samtidig åpnes det for viktige teologiske perspektiver. Mangfold og likeverd i kirke og samfunn, mennesket som skapt og elsket, men samtidig sårbart, menneskets forvalteransvar i møte med en sårbar natur, samt kirken som både et lokalt og et verdensvidt fellesskap, er slike perspektiver. (...) Det er også tatt med flere bibeltekster.

Kapittel 3 Leve og vokse: Innhold i kirkelig undervisning og læring

Innholdskapittelet vakte stort engasjement blant høringsinstansene. Etter høringsinstansenes innspill har det blitt gjennomført både innholdsmessige, strukturelle og språklige endringer. (...) Noen av tekstavsnittene er strammet inn, samtidig som det er tilføyd flere momenter til avsnittene om kirkens kultur og tradisjon, samt kristen tro i praksis. Spesiell vekt har blitt lagt på å utvide forståelsen av kristen tro i praksis, som flere høringsinstanser etterspurte. Avsnittet om kirkens kultur og tradisjon er også justert for å styrke mangfoldsperspektivet ytterligere.

Den samiske velsignelsespraksisen "Sivdnidit" har fått en naturlig plass som en god illustrasjon av hvordan kristen tro i praksis kan komme til uttrykk. Omstruktureringen av avsnittet om "Sivdnidit" ble gjennomført i samarbeid med rådgivere fra Samisk kirkeråd. Alle de tre største samiske språkene – nordsamisk, sørsamisk og lulesamisk – er også representert i teksten.

Kapittel 6 Samisk kirkeliv: likeverdig og livskraftig

Innholdsmessig er det samiske kapittelet omarbeidet i liten grad, men flere av de konkrete innspillene fra høringsinstansene er vurdert og innarbeidet for å få budskapet klarere frem. Av samme grunn er det foretatt språklige justeringer, kapittelet er omstrukturert og flyttet frem i dokumentet og rettet etter at samisk velsignelsespraksis nevnes i innholdskapittelet. Det er også satt inn henvisninger til Strategiplan for samisk kirkeliv for å gi leseren av planen konkrete verktøy til videre arbeid. Mangfoldet i det samiske kirkelivet har fått større fokus. Arbeidet har skjedd i samarbeid med Samisk kirkeråd.

Noen høringsinstanser har pekt på at det finnes flere minoriteter i kirken som burde vært omtalt. Kirkerådets vurdering er at dette ivaretas i det generelle fokuset på mangfold i plandokumentet. Kirkerådet er enig i Bjørgvin bispedømmeråds vurdering at måten samisk kirkeliv er omhandlet på i dokumentet kan gi inspirasjon til arbeid med andre minoriteter. Samene som urfolk skal likevel ha et særskilt fokus og en selvsagt plass i Den norske kirkes plan for undervisning og læring. Dette må også følges opp i rammeplanene for alle aldersgrupper og menighetens lokale planer over hele landet.

Bispemøtets behandling av den nye planen for kirkelig undervisning og læring

Biskopene har et særskilt ansvar for å se til at kirken lever og lærer i samsvar med skrift og bekjennelse. I Bispemøtets vedtak fra oktober 2023 i sak 38/23 om ny plan for kirkelig undervisning og læring gir de tilbakemelding om at det teologiske grunnlagskapittelet bør forenkes og omarbeides. Bispemøtet vektlegger at planen skal være forankret i Bibelen, Den norske kirkes bekjennelse, liturgi og salmer, og at den trenger en kort og tydelig beskrivelse av formål og verdigrunnlag. De ber om tydeligere formidling av sammenhengen

mellom dåp, trospraksis og læring. Ut fra dette ber om forenkling og omarbeiding av kapitlet om teologisk grunnlagstenkning, samt at dette følges opp i arbeidet med rammeplanene. I siste vedtakspunkt anbefaler bispemøtet at det arbeides mer med hvordan samiske og andre minoriteters perspektiv omtales og innarbeides i helheten.

I fortsettelsen følger Samisk kirkeråds sekretariat opp arbeidet med å innlemme plan for samisk trosopplæring og andre samiske aspekter i rammeplanene for hver aldersgruppe.